Internet. Jak surfować bezpiecznie

Autorzy: Maria Sokół, Radosław Sokół
ISBN: 83-7361-393-5
Format: B5, stron: 288

Internet jest jednym z największych fenomenów naszych czasów. Dostarcza nam informacji, pozwala poznać nowych ludzi, zapewnia rozrywkę i dostęp do wiedzy. Ma niestety również ciemną stronę — zagrożenia w postaci wirusów, programów szpiegujących, spamu i dostępu osób niepowołanych do naszych danych. Wszystkie te ataki są wynikiem błędów leżących zarówno po stronie systemów operacyjnych i protokołów sieciowych, jak i, niestety bardzo często, po stronie użytkowników komputerów. Szacuje się, że ponad połowa udanych ataków z sieci wynika z zaniedbań użytkowników komputerów. Tymczasem elementarne zabezpieczenie komputera nie wymaga wiedzy na poziomie informatycznego guru — wystarczy zainstalować i skonfigurować odpowiednie oprogramowanie.

Książka „Internet. Jak surfować bezpiecznie" to poradnik dla tych, którzy chcą korzystać z dobrodziejstw internetu bez obaw. Opisuje metody zabezpieczenia komputera przed największymi niebezpieczeństwami związanymi z korzystaniem z sieci — wirusami, programami szpiegującymi, atakami hakerów oraz przechwytywaniem informacji przesyłanych pocztą elektroniczną i wpisywanych w formularzach na stronach WWW. Przedstawia sposoby konfiguracji oprogramowania chroniącego komputer, usuwania wirusów i niepożądanych plików. Książka zawiera również informacje dotyczące bezpiecznego korzystania z zasobów sieci.

- Rodzaje zagrożeń
- Zapora sieciowa systemu Windows i inne aplikacje realizujące funkcje firewalla
- Rodzaje wirusów
- Usuwanie dialerów za pomocą edycji rejestru systemowego
- Instalacja i konfiguracja programu Norton AntiVirus 2005
- Wyszukiwanie i usuwanie programów szpiegujących
- Zabezpieczanie przeglądarki Internet Explorer
- Alternatywne rozwiązanie — Mozilla Firefox
- Bezpieczne korzystanie z poczty elektronicznej i ochrona przed spamem

Jeśli chcesz, aby Twój komputer i dane były bezpieczne, przeczytaj tą książkę i wykorzystaj zawarte w niej informacje.

Wydawnictwo Helion
ul. Chopina 6
44-100 Gliwice
tel. (32)230-98-63
e-mail: helion@helion.pl

Spis treści

Rozdział 5.

Jak pozbyć się szpiegów?

Moduły szpiegujące, instalowane — często skrycie — przez strony WWW lub niby całkowicie darmowe programy, mogą naprawdę uprzykrzyć życie. Nie dość, że spowalniają komputer i naruszają Twoją prywatność, zbierając dane o Twoich zwyczajach związanych z użytkowaniem komputera, ale jeszcze same mogą stać się „tylnym wejściem", jeśli ktoś wykorzysta błędy w ich kodzie do poważniejszego włamania.

Niektóre programy tego typu zawierają moduły wyświetlające w najmniej oczekiwanych momentach okna reklamowe (wyobraź sobie, że Twoja córka lub młodsza siostra podczas zabawy z programem edukacyjnym nagle ujrzy na ekranie okno reklamujące stronę z ostrą pornografią), inne zbierają tylko informacje i wysyłają je do centrali firmy, która stworzyła dany program, jeszcze inne zaś wykonują na Twoim komputerze różne obliczenia, zwiększając zużycie prądu, spowalniając komputer i podnosząc ryzyko awarii sprzętu na skutek zbyt słabego chłodzenia.

Nie trzeba wcale odwiedzać pornograficznych stron WWW lub archiwów nielegalnego oprogramowania, by zainfekować komputer modułem tego typu. Nawet niektóre programy użytkowe — nęcące użytkownika darmową pełną wersją — są darmowe tylko dlatego, że wraz z programem instalowany jest jakiegoś typu moduł szpiegujący. Nigdy nie wiadomo, gdzie w internecie natkniesz się na szpiega.

W sieci znajdziesz dwa bezpłatne narzędzia, które pozwolą Ci rozprawić się ze szpiegami na Twoim komputerze. To programy SpyBot Search & Destroy i Ad-Aware — warto je oba zainstalować, ponieważ mają uzupełniające się nawzajem bazy rozpoznawanego oprogramowania szpiegowskiego.

SpyBot Search & Destroy

Program *SpyBot Search & Destroy* (jego autorem jest Patrick M. Kolla) powstał, by umożliwić użytkownikom walkę z „zarazą" programów szpiegujących — tak zwanych programów *spyware*. Sam program jest całkowicie darmowy — autor prosi tylko o przysyłanie informacji o nowych, niedawno powstałych modułach szpiegujących

oraz (w miarę możliwości) dotowanie prac nad programem niewielkimi datkami. Dzięki temu programowi odszukiwanie i usuwanie modułów szpiegujących sprowadza się do kliknięcia kilku przycisków wyświetlanych w jego oknie; SpyBot sam utworzy listę znanych mu modułów, pozwoli wybrać dowolne z nich do usunięcia i w bezpieczny sposób je zablokować.

Pamiętaj, że program instalujesz i korzystasz z niego wyłącznie na własną odpowiedzialność. Jeśli któryś z Twoich programów wymaga do poprawnego działania modułu szpiegującego, a program SpyBot usunie go, uniemożliwiając uruchomienie tej aplikacji, nie wiń autora, tylko ponownie zainstaluj uszkodzony program (lub lepiej poszukaj zamiennika pozbawionego takich „dodatków").

Jak zainstalować program SpyBot Search & Destroy?

Aby zainstalować program:

1. Otwórz okno przeglądarki i przejdź do strony domowej programu: *http://beam.to/spybotsd/*.
2. Znajdziesz tu wersję instalacyjną programu SpyBot Search & Destroy, jak zresztą również pakiety aktualizujące bazę informacji o modułach szpiegujących.
3. Kliknięcie pola *Pobieranie plików*, znajdującego się w lewym panelu strony, przeniesie Cię na stronę podrzędną zawierającą listę elementów programu możliwych do pobrania z sieci (rysunek 5.1).

Rysunek 5.1. *Strona domowa programu SpyBot Search & Destroy*

4. Odszukaj teraz na stronie pole zatytułowane *SpyBot — Search & Destroy 1.3*, po którego prawej stronie znajduje się duży przycisk *Download here*. Kliknij ten przycisk, a przeniesiesz się na stronę podrzędną serwisu umożliwiającą wybór najszybszego według Ciebie serwera. Niestety za każdym razem lista wyświetlanych serwerów jest inna i czasami konieczne jest odwiedzenie kilku stron, aby dotrzeć do programu. Gdy wreszcie klikniesz przycisk *Download Now*, rozpocznie się pobieranie pliku (rysunek 5.2).

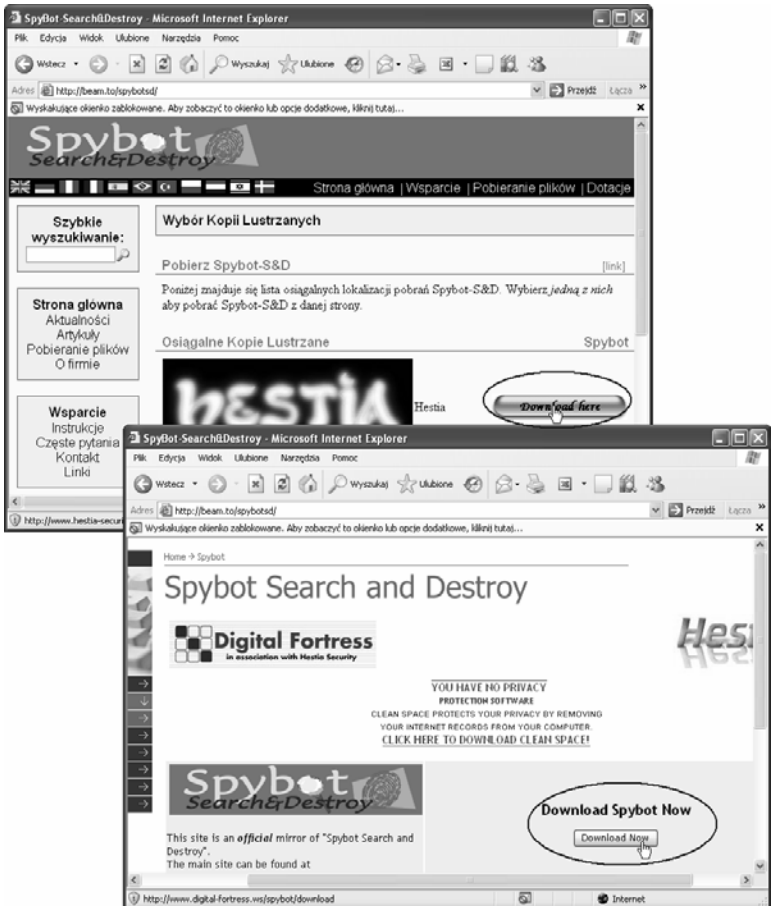

Rysunek 5.2. *Wybór serwera, który umożliwi najszybsze pobranie wersji instalacyjnej programu. Kliknij Download Now, aby pobrać plik*

5. Bez problemu jednak powinieneś sobie poradzić z pobraniem pliku instalacyjnego pakietu SpyBot Search & Destroy i zapisaniem go na dysku twardym komputera. O poprawnym rozpoczęciu pobierania pliku z sieci poinformuje pojawienie się okna dialogowego *Pobieranie pliku*. Kliknij w nim przycisk *Zapisz* (Rysunek 5.3), a następnie w oknie *Zapisywanie jako* wskaż folder, w którym umieszczony ma zostać plik instalacyjnej wersji programu.

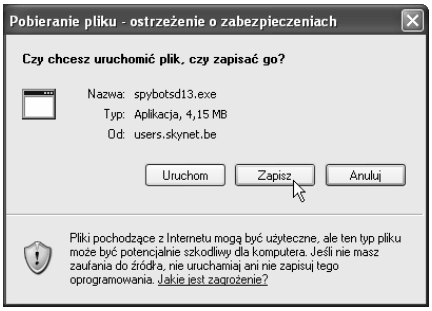

Rysunek 5.3. *Rozpoczyna się proces pobierania wersji instalacyjnej programu SpyBot Search & Destroy*

6. Poczekaj teraz, aż cały plik instalacyjny programu zostanie pobrany z sieci (o stopniu zaawansowania procesu pobierania pliku przeglądarka WWW będzie na bieżąco informować za pomocą okna dialogowego *Skopiowano*), a następnie przenieś się do folderu, w którym zapisałeś plik, i kliknij dwukrotnie jego ikonę, nazwaną najprawdopodobniej *spybotsd13* (rysunek 5.4). Uruchomisz w ten sposób program instalacyjny pakietu SpyBot Search & Destroy.

Rysunek 5.4. *Dwukrotnie kliknięcie ikony spybotsd13 rozpocznie instalację programu; numer na końcu nazwy pliku oznacza numer wersji programu*

7. Najpierw pojawi się okno wyboru języka stosowanego w czasie instalacji — niestety nie ma tu języka polskiego, pozostaje więc angielski (język polski jest natomiast dostępny w opcjach konfiguracyjnych programu). Pierwszą, powitalną planszę programu instalacyjnego możesz pominąć, klikając przycisk *Next* (rysunek 5.5).

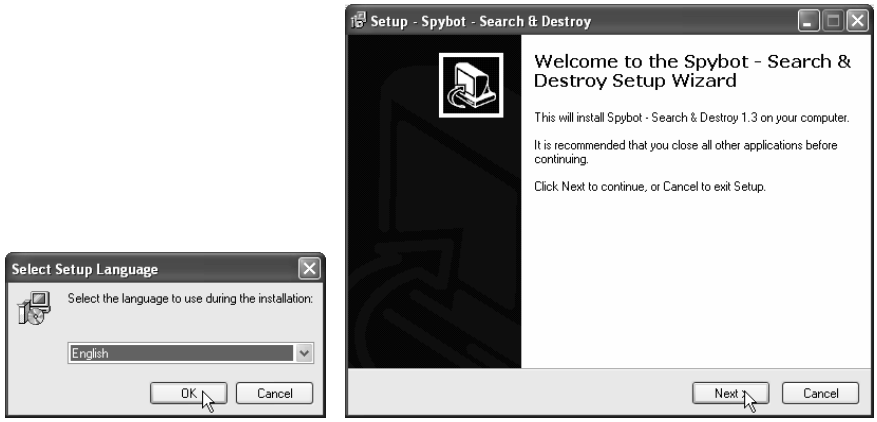

Rysunek 5.5. *Wybór języka i plansza powitalna programu instalacyjnego pakietu SpyBot Search & Destroy*

8. W oknie pojawi się tekst umowy licencyjnej programu — przejrzyj go i, jeśli nie masz nic przeciwko jej postanowieniom, umieść znacznik w polu *I accept the agreement* i kliknij przycisk *Next*.

9. Kolejna plansza programu instalacyjnego oferuje wybór folderu dysku twardego, w którym zainstalowany zostanie program (rysunek 5.6). Jeśli nie masz nic przeciwko domyślnej propozycji (*C:\Program Files\Spybot — Search & Destroy*), kliknij przycisk *Next*; jeśli jednak bardziej odpowiada Ci instalacja na innej partycji dysku twardego lub w innym folderze, dokonaj odpowiednich zmian w polach okna dialogowego i dopiero wtedy kliknij *Next*.

Rysunek 5.6. *Wybór folderu instalacyjnego programu*

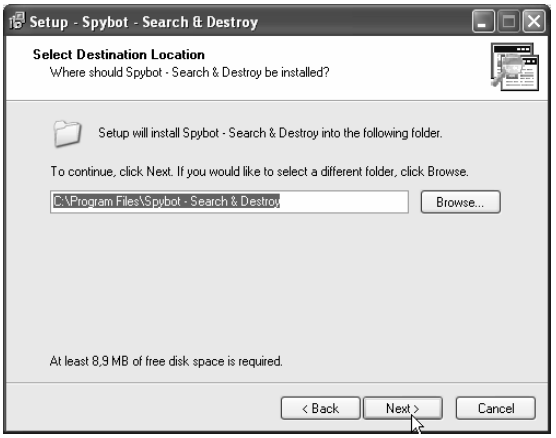

Zapamiętaj nazwę folderu instalacyjnego programu SpyBot Search & Destroy — może być potrzebna w czasie aktualizowania bazy informacji o modułach szpiegujących.

10. Program instalacyjny zaoferuje teraz wybór instalowanych modułów pakietu (rysunek 5.7). Jedyną dodatkową opcją, jaką możesz zainstalować, jest zestaw ikon dla osób słabo widzących (pozycja *Icons for blind users*), a moduły, z których możesz zrezygnować, to pakiet językowy (pozycja *Additional languages*), który jednak warto pozostawić zaznaczony — w przeciwnym przypadku program będzie mógł się z Tobą porozumiewać wyłącznie po angielsku — oraz nowe „skórki" (pozycja *Skins to change appearance*). Jak zwykle kliknij przycisk *Next*, aby kontynuować instalację.

Rysunek 5.7. *Lista instalowanych modułów programu*

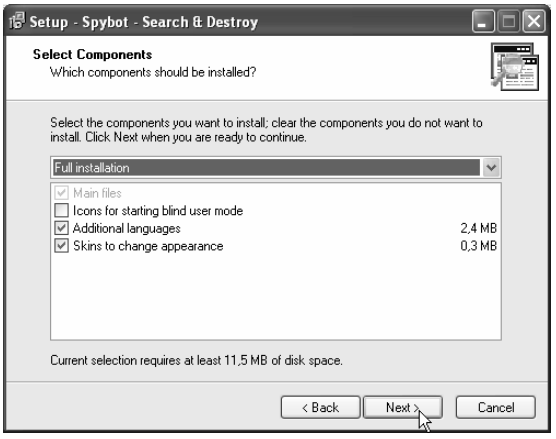

11. Kliknij przycisk *Next* w następnym oknie, które umożliwia wybór nazwy folderu menu *Start*, w którym umieszczone zostaną ikony uruchamiające program.

12. Dojdziesz w ten sposób do wyboru dodatkowych miejsc, w których również mogą zostać umieszczone ikony uruchamiające program. Możesz także włączyć stałą ochronę przeglądarki Internet Explorer (pole *Use Internet Explorer Protection (SDHelper)*) oraz ochronę ustawień systemu (pole *Use system settings protection (Tea Time)*) — rysunek 5.8. Znacznik umieszczony w polu *Create desktop icons* spowoduje utworzenie w czasie instalacji ikony umieszczonej na pulpicie systemu Windows, zaś znacznik w polu *Create a Quick Launch icon* spowoduje utworzenie ikony na pasku szybkiego uruchamiania.

Rysunek 5.8. *Dodatkowe opcje instalacji programu*

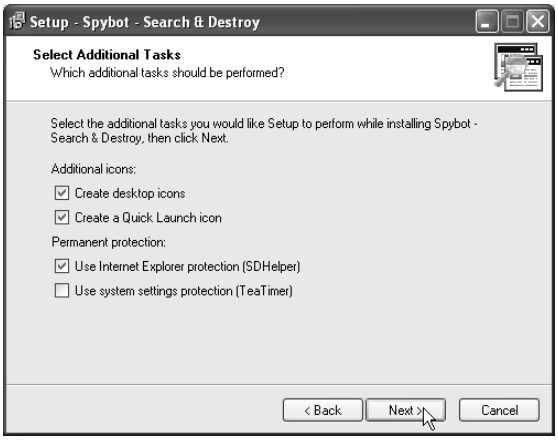

Opcje dotyczące ikon tworzonych na pulpicie oraz pasku szybkiego uruchamiania możesz bez problemów zmienić również po instalacji programu.

13. Klikając teraz *Next*, przejdziesz do ostatnich etapów instalacji programu: najpierw na ekranie wyświetlone zostanie podsumowanie wszystkich danych zebranych przez program instalacyjny, a gdy je zatwierdzisz — klikając przycisk *Install* — rozpocznie się kopiowanie plików programu na dysk twardy Twojego komputera. W zależności od szybkości komputera potrwa to od kilkunastu sekund do kilku minut, a gdy instalacja zakończy się sukcesem, powiadomi Cię o tym ostatnia plansza instalatora (rysunek 5.9).

14. Kliknij przycisk *Finish*, by zamknąć okno programu instalacyjnego pakietu SpyBot Search & Destroy i powrócić do pulpitu systemu Windows. Program jest już gotowy do użycia; zanim jednak uruchomisz go, warto poświęcić jeszcze chwilę na zaktualizowanie bazy informacji o modułach szpiegujących, by już pierwsze skanowanie systemu było maksymalnie skuteczne.

Rysunek 5.9. *Instalacja programu zakończyła się sukcesem!*

Jak przygotować program do pracy?

Po zainstalowaniu program SpyBot Search & Destroy wyświetli okno kreatora, który poprowadzi Cię przez resztę procesu instalacji. Kolejne kroki nie są bezwzględnie konieczne.

Aby dokończyć instalację programu i przygotować go do pracy:

1. W oknie SpyBot S&D Wizard kliknij przycisk *Next*. Możesz także utworzyć kopię *Rejestru*, klikając *Create registry backup*. W kolejnych oknach także klikaj przycisk *Next*, a w ostatnim kliknij przycisk *Start using the program* (rysunek 5.10).
2. Na ekranie pojawi się okno programu SpyBot Search & Destroy (rysunek 5.11).

Jak skonfigurować polski interfejs programu SpyBot Search & Destroy?

SpyBot Search & Destroy może komunikować się z Tobą w języku polskim.

- Kliknij menu *Language* i wybierz w nim język *Polski*. Teraz polecenia i opisy funkcji są wyświetlane w języku polskim (rysunek 5.12).

Jak zaktualizować program SpyBot Search & Destroy?

Nowe moduły szpiegujące pojawiają się w internecie co parę dni. Aby program SpyBot Search & Destroy miał możliwość podjęcia z nimi równej walki, powinieneś dbać o regularne instalowanie aktualnej bazy danych zawierającej informacje o wszystkich poszukiwanych „zarazkach". Skorzystaj z modułu aktualizującego, wbudowanego w program. Procedura aktualizacji wymaga nawiązania połączenia z internetem.

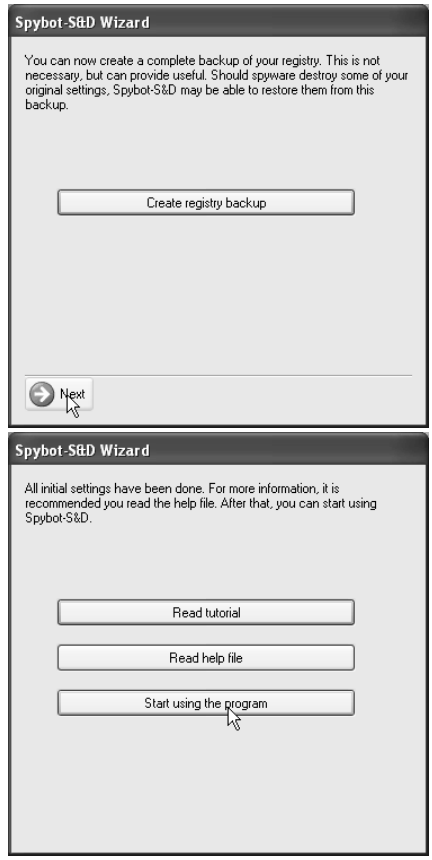

Rysunek 5.10. *Klikaj przycisk Next, aby dotrzeć do ostatniego z okien kreatora — tu kliknij Start using the program*

Rysunek 5.11. *Główne okno programu Spybot — Search & Destroy*

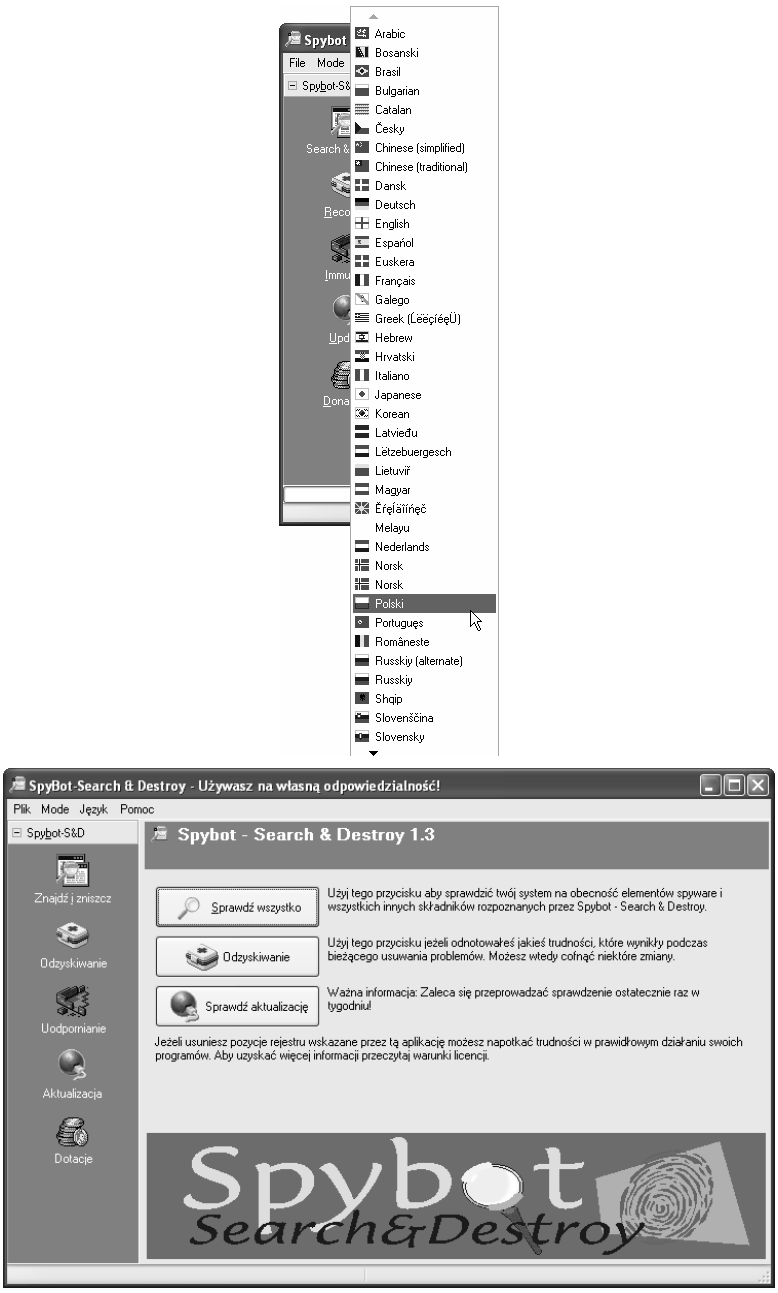

Rysunek 5.12. *Wybierz język polski z menu Language, aby program miał polski interfejs*

Aby przeprowadzić aktualizację bazy modułów szpiegujących programu SpyBot Search & Destroy:

1. Kliknij w głównym oknie programu przycisk *Sprawdź aktualizacje* lub kliknij w panelu z lewej strony przycisk *Aktualizacje*, a następnie kliknij odnośnik *Sprawdź aktualizację* w panelu po prawej (rysunek 5.13).

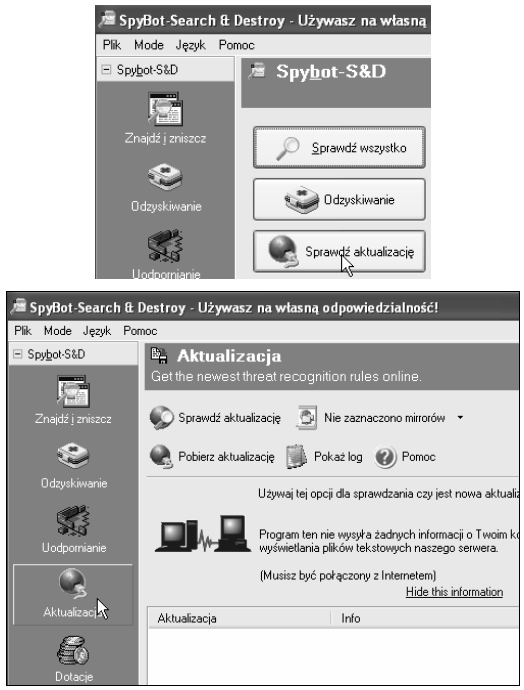

Rysunek 5.13. *Oto dwa sposoby aktywowania procesu aktualizacji*

Zawsze możesz powrócić do głównego okna, klikając w panelu z lewej strony okna przycisk Spybot-S&D 

2. Program sprawdzi w internecie, czy pojawiły się zaktualizowane moduły, i wyświetli ich listę w oknie programu. Umieść znaczniki w polach wyboru obok pozycji, które chcesz zaktualizować, i kliknij przycisk *Pobierz aktualizacje* (rysunek 5.14).

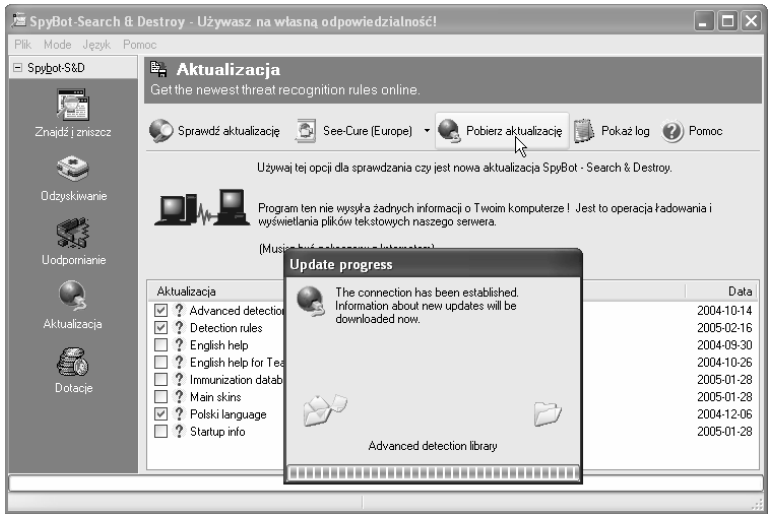

Rysunek 5.14. *Po naciśnięciu przycisku Pobierz aktualizacje program przystąpi do realizacji zadania*

Może się zdarzyć, że domyślny serwer udostępniający aktualizacje programu nie będzie dostępny. Kliknij wówczas przycisk oznaczony jego nazwą, wybierz inny serwer i powtórz aktualizacje (rysunek 5.15).

Rysunek 5.15. *Jeśli pliki nie są aktualizowane, a w kolumnie Info okna aktualizacji pojawia się komunikat !!!Bad checksum!, zmień serwer*

3. Po wykonaniu operacji w oknie *Aktualizacja* zaktualizowany element zostanie oznaczony ikoną ✓ (rysunek 5.16).

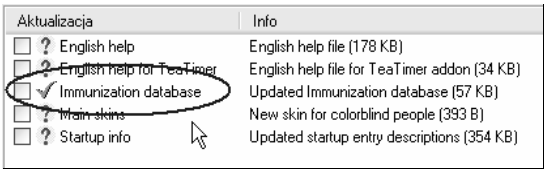

Rysunek 5.16. *Zaktualizowany element oznaczony jest ikoną ✓*

4. Możesz zamknąć okno programu.

Aby uruchomić program SpyBot Search & Destroy, kliknij dwukrotnie ikonę programu na pulpicie lub skorzystaj z menu *Start* (rysunek 5.17).

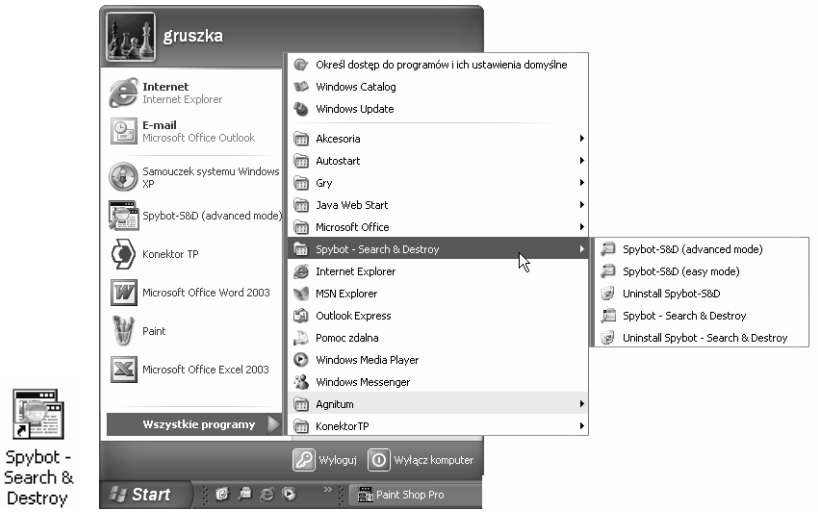

Rysunek 5.17. *Aby uruchomić program SpyBot Search & Destroy, kliknij dwukrotnie ikonę programu na pulpicie lub skorzystaj z menu Start*